

Dünya çapında toplam COVID-19 vaka sayısının 68.900.483'e ulaştığı bildirilmiştir.

	ABD:	15.391.700
	Hindistan:	9.767.371
	Brezilya:	6.728.452

Johns Hopkins University online tracker
http://gisanddata.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/bda7594741fd40299423467b48e9ecf6

COVID-19 Salgını Hakkında Bir Yıllık Güncelleme: Şimdi Neredeyiz?

Kısa bir süre içinde, yeni koronavirüs hastalığının (COVID-19) dünya çapında hızla yayılmasıyla eşi benzeri görülmemiş bir kriz yaşandı. Binlerce SARS-CoV-2 genomunun zamanında elde edilebilirliği, bilimsel topluluğun; virüsün kökenini, yapılarını ve patogenezi incelemesini sağladı.

Pandemi, araştırma yayınlarını teşvik etti ve bu durum benzeri görülmemiş sayıda tedavi önerisiyle sonuçlandı.

Yeni ilaçların geliştirilmesi zaman alıcı olduğundan, COVID-19 hastalarını tedavi etmek için mevcut ilaçların yeniden kullanılması ve yeniden konumlandırılması dahil olmak üzere çeşitli stratejiler test edildi.

Araştırmacılar, faz II ve III denemelerinde umut vaat eden birkaç potansiyel aşı adayı geliştirdiler.

12 Kasım 2020 itibarıyla, 164 aday aşı prelinik değerlendirilmedi ve 48 aşı klinik değerlendirilmedi, bunların üçü faz III

denemelerini (Pfizer / BioNTech'in BNT162b2, Gamaleya's Sputnik V ve Moderna'nın mRNA-1273 aşısı) açıkladı. Geniş bir bilimsel bilgi birikimine sahip olunmasına rağmen, tedavi şu anda yalnızca destekleyici bakım yoluyla hastalığın klinik yönetimine bağlıdır.

Bu makalede pandeminin bir yıllık sürecinde, SARS-CoV-2 kökeni ve biyolojisi hakkındaki güncel bilgiler ve terapötiklerin

gelişimindeki ilerlemeler özetlenmiştir. Burada sunulan güncellenmiş bilgiler, SARS-CoV-2 biyolojisi ve terapötiklerinin anlaşılmasında geçen yıl yapılan bilimsel ilerleme hakkında kapsamlı bir rapor sunmaktadır.

One Year Update on the COVID-19 Pandemic: Where Are We Now?

Sanjay Kumar Mishra, Timir Tripathi

2020 Nov 27:105778.

Doi: 10.1016/j.actatropica.2020.105778.

Acil kullanım izni olsun veya olmasın COVID-19 AŞISINI YAPTIRMA İSTEĞİ

Önümüzdeki dönemde mümkün olduğunda bir COVID-19 aşısı olma niyetinin ve acil kullanım izni (AKİ) kapsamında böyle bir aşı yaptırma isteğinin demografik ve psikososyal belirleyicilerini araştırmak amacıyla **788 ABD'li yetişkin üzerinde bir anket yapıldı.**

COVID-19 aşısı olma niyetinin önemli prediktörleri; eğitim, sigortaya sahip olma, öznel normlara göre yüksek puanlama, aşıya karşı olumlu tutum ve ayrıca COVID-19'a karşı aşırı hassasiyet, aşının faydalarının yüksek algılanması, aşıya karşı engelleri düşük puanlama ve aşının yeterliliğinin yüksek puanlanması olarak sayılabilir. AKİ kapsamında bir COVID-19 aşısı yaptırma istekliliğinin belirleyicileri olarak yukarıdakilere ek olarak yaş, ırk/etnik köken gibi faktörler de bu çalışma kapsamında değerlendirildi. **Çalışmada, aceleyle getirilmiş aşı geliştirme konusundaki endişelerden bahsedilirken, aşı olma niyetinin yanı sıra aşığı AKİ kapsamında yaptırma isteğinin azaldığı da belirtilmektedir.**

Makalede, aceleyle getirilmiş aşı geliştirme süreciyle ilgili endişelerden, aşı kabulünün azaldığından ve AKİ kapsamında aşı yaptırma isteğinin azaldığından bahsedilmektedir. Kaiser Aile Vakfı tarafından yapılan son anket, ABD halkının %60'ından fazlasının "Siyasi baskının Amerikan gıda ve ilaç dairesi FDA'nın, güvenli ve etkili olduğundan emin olmadan bir koronavirüs aşısını onaylamak için acele etmesine neden olacağından" endişelendiğini öne sürüyor. **Benzer şekilde Amerikan hastalıkları kontrol ve önleme merkezi CDC'ye güvenin, Nisan-Eylül 2020 tarihlerinde %83'ten %67'ye düştüğü belirtiliyor.**

Söz konusu çalışma sonucunda, aşı çalışmalarının ötesinde, **devlet kurumlarına halkın güvenini yeniden tesis etmeye odaklanmanın; COVID-19 aşısı hakkındaki yanlış bilgileri düzeltecek iletişim kampanyalarının önemli olduğu belirtiliyor.**

Willingness to get the COVID-19 Vaccine with and without Emergency Use Authorization.

Guidry JPD, et al. Am J Infect Control. 2020 Nov 20:50196-6553(20)31:002-6. doi: 10.1016/j.ajic.2020.11.018. PMID: 33227323

GERÇEK VE YANILGI: Aşı Karşıtı Tartışma Yeniden Başladı

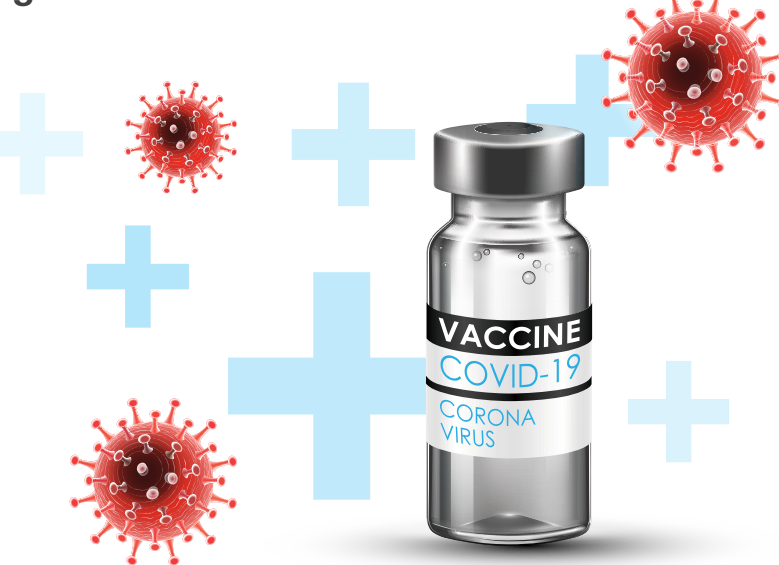
COVID-19 salgınının ışığında, aşı karşıtı duyarlılıklar yükselişte ve sosyal medyada aşı karşıtı görüşlerin geliştirilmesi üzerine yeni ufuklar açan bazı çalışmalara dahi rastlamak mümkün.

Elbette, aşılardan güvenliği ve etkinliği konusunda bilim insanları arasında güçlü bir mutabakat ve bilimsel fikir birliği mevcut. Bununla birlikte, birçok bilim insanı muhaliflerin ortaya koyduğu korkuların, endişelerin ve argümanların üstesinden gelmekte güçlük çekebiliyor. **Konuyla ilgili en çok merak edilen güncel başlıklar olarak aşı karşıtlığının modern tarihi; "post hoc, ergo propter hoc" rolü; önyargıların rolü; güvensizliğin rolü; inkarcılık ve sosyal medyanın rolü başlıkları sayılabilir.**

Bu makalede, aşı konusunda tereddütlü bireyler sosyoekonomik, tarihsel ve felsefi alanda tartışılmakta ve değerlendirilmektedir. Aynı zamanda makalede, ortak argüman kalıpları ve bu argümanların kararsız bireyler üzerindeki psikolojik etkisi de değerlendiriliyor.

Ayrıca aşı karşıtı duyguların neden arttığı ve bilimsel ve tıp camiasının üyelerinin temel argümanları iletilmede nasıl bir yaklaşıma ihtiyaç duyduğu konularına da makalede yer verilmektedir.

Artık sadece olgusal ve bilimsel temele dayanan argümanlarda başarılı olmanın yeterli olmadığı biliniyor. Makaleye göre, şüphe ve korkuları olanlara yaklaşımda, bilim insanları ve tıp camiasının üyelerinin, hem bilgilendirici olmaya hem de duygusal düzeyde güven vermeye odaklanmaları gerekmektedir.

Fact vs Fallacy: The Anti-Vaccine Discussion Reloaded.

Stolle LB, et al. Adv Ther. 2020 Nov;37(11):4481-4490. doi: 10.1007/s12325-020-01502-y. PMID: 32965654

UÇAK SUPERMAN SÜPER DOKTOR.

Pandemide Sanat...

Çok daha fazla görünür ve değerli oldu. Tıpkı çevre kirliliğinin azalmış olması gibi, salgının nadir iyi sonuçlarından biriydi bu. Tüm dünyada insan hareketliliğinin ve kentlerdeki körleştirici günlük hayat hızının azalması, evde geçirilen uzun günler, herkesin durup sanat eserlerine yeniden bakmasını sağladı.

Ünlü Amerikan yazar **Stephen King**'in attığı bir tweet, bu gerçeği nefis özetliyor:

"Sanatçıların gereksiz olduğunu düşünüyorsanız, karantina sürecini müzik, kitaplar, şiirler, filmler ve resimler olmadan geçirmeyi deneyin!"

Öte yandan, geçici de olsa sanal dünyaya taşınmak pek çok eserin gerçekliğini ve niteliğini zedeledi. Sanal müze ziyaretlerinde gördüğümüz eserlerin gerçek dokularını veya renklerini algılayabilmemiz, sanal konserlerde canlı dinlediğimiz şarkıların gerçek seslerini duyabilmemiz mümkün değil. Salgının dönüştürücü etkisi belki de sanat için yukarı yönde bir evrimdir; bunu henüz bilemiyoruz.

Ama şundan emin olabiliriz ki her şey normale döndüğünde sanatın gerçeklik sahnesine dönüşü muhteşem olacak.